

وبینار آشنایی با موضوعات بیمه تامین اجتماعی در
 قراردادهای مقاطعهکاری صنعت برق

خدمات بیمه درمان تکمیلی و عمر و حادثه گروهی ویژه
 اعضای سندیکا (۱۴۰۰-۱۳۹۹)

دوره آموزشی آنلاین تهیه و تنظیم قراردادهای

تجاری بین المللی ۲

شبهات نوسان قیمت بیت کوین با قیمت ارز در

ایران ۳

مرکز شتابدهی صادرات برای توسعه صادرات با

اتاق های مشترک همکاری می کند ۴

چرا صادرکنندگان نفت خاورمیانه باید

تجدیدپذیرها را جدی بگیرند؟ ۵

صادرات تجدیدپذیرها نزدیک می شود ۶

بدون آلوده کردن هوا برق تولید کنید ۷

عرضه دستگاه ضد عفونی کننده دست با ۲۰

درصد تخفیف ۷

گام جدی چین و روسیه برای حذف دلار .. ۸

حذف ارز ترجیحی؛ گام بلند اصلاح ساختار

بودجه ۸

الگوی سازگاری با «دورکاری» ۹

ضرورت بروزرسانی تعرفه های خرید تضمینی برق تجدیدپذیر

سال ۹۹، بروزرسانی نرخ های خرید تضمینی جهت معقول ماندن زمان بازگشت سرمایه ساخت نیروگاه ها را اجتناب ناپذیر کرده است. در ادامه تاکید شده است که اکثر شرکت های فعال در حوزه تولید، مشاوره، پیمانکاری و بازرگانی در صنعت تجدیدپذیر به دلیل رکود مطلق حاکم بر این صنعت، در حال تغییر زمینه فعالیت و یا تعطیلی هستند لذا از وزیر نیرو درخواست شده است نسبت به بروزرسانی و افزایش تعرفه های خرید تضمینی انواع نیروگاه های تجدیدپذیر اقدام شده و در صورت امکان نظر این سندیکا نیز قبل از ابلاغ مصوبه مربوط به افزایش نرخ خرید تضمینی برق تجدیدپذیر اخذ شود. همچنین سندیکا با اشاره به اینکه از میان تکنولوژی های مختلف مورد استفاده در نیروگاه های تجدیدپذیر، سامانه های فتولتاییک با ظرفیت

سندیکای صنعت برق ایران طی نامه ای از وزیر نیرو درخواست کرده نسبت به بروزرسانی و افزایش تعرفه های خرید تضمینی انواع نیروگاه های تجدیدپذیر اقدام شود. در ابتدای این نامه تاکید شده است که تغییرات نرخ ارز و تورم ناشی از آن، تاثیر بسزایی در هزینه تمام شده ساخت نیروگاه و امکان سنجی اقتصادی پروژه های تجدیدپذیر دارد. از زمان ابلاغ آخرین مصوبه وزارت نیرو در خصوص تعرفه خرید تضمینی برق تجدیدپذیر، نرخ ارز با نوسانات و جهش های متعددی مواجه بوده است، بطوریکه افزایش ۱۲۵ درصدی متوسط قیمت دلار از آبان ماه سال ۹۸ تا زمان مشابه در

موسسه آموزش اتاق بازرگانی تهران برگزار می‌کند:

دوره آموزشی آنلاین تهیه و تنظیم قراردادهای تجاری بین المللی

مرفصل های آموزشی :

- ✦ ارکان مذاکره قرارداد و مشخصات مذاکره کننده قرارداد
- ✦ مهارتهای لازم برای عقد قرارداد
- ✦ چه اقلایی را در قالب قرارداد عمل کنیم
- ✦ اجزاء یک قرارداد
- ✦ ضوابط لازم الرعایه در تنظیم متن قراردادهای بین الملل
- ✦ آشنایی و بررسی تفاوت های کلیه موافق نامه ها مقدماتی از جمله : MOU, MOA, LOA, LOI, HO
- ✦ نحوه تنظیم یادداشت تفاهم
- ✦ پیش نویس قرارداد
- ✦ بررسی چند نمونه قرارداد نفت و گاز و بررسی موارد حقوقی و تطبیق آنها با قوانین تجاری.
- ✦ تنظیم قرارداد حمل و نقل و بررسی چند نمونه

✦ قراردادهای خرید و فروش بررسی چند نمونه قراردادهای اخذ نمایندگی انحصاری.

✦ بررسی و نحوه نگارش قرارداد همکاری

✦ نکات حقوقی مهم و ضروری در نگارش قراردادهای اخذ نمایندگی

✦ ترمینولوژی قراردادی

✦ نحوه تنظیم قراردادهای EPC, EPC M, EPC F, EPC S

✦ نگرش و بررسی بر روی قواعد حقوقی و تجاری

✦ نحوه تنظیم قراردادهای مشارکت مدنی

✦ بررسی چند نمونه قرارداد

✦ تنظیم قرارداد خدماتی

از ۲۳ دی ۱۳۹۹

۱۹ الی ۲۰

۲۴ ساعت

۸۸۱-۷۷۲۳-۸۸۱-۷۷۲۳

۰۹-۲۵۴۴۵۱۵۸ -- ۹۳۰-۶-۱۹-۵۴

ITECCEDU

ITECC.TCCIM.IR

مدرس : جناب آقای بهمن متولی

دکتری حرفه ای (DBA) مدیریت کسب و کار و کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی از دانشگاه لندن، سابقه بیش از ۳۰ سال آموزش در حوزه بازرگانی در دانشگاه تهران، دانشگاه امریکایی و دانشگاه جورج واشنگتن و موسسات و مراکز متعدد، مشاور بازرگانی، فروش و بازاریابی و همچنین مشاور پیش قراردادهای خارجی در شرکت ها و موسسات معتبر ایرانی و بین المللی

۲۰۰ کیلووات الی ۱ مگاوات، یک پله قیمتی جدید برای این فاصله ایجاد شود. در صورت ایجاد این بازه، برای ترغیب واحدهای صنعتی به نصب سامانه‌های خورشیدی جذابیت بیشتری ایجاد خواهد شد.

۳. عقد قرارداد خرید برق در فاصله ۲۰۰ کیلووات الی ۱ مگاوات با شرکت‌های توزیع برق

هم اکنون عقد قرارداد برای نیروگاههای خورشیدی بیشتر از ۱۰۰ کیلووات تا سایز ۱ مگاوات بر عهده ساتبا است. پیشنهاد می‌شود. با توجه به سهولت ارتباط با شرکت‌های توزیع در استان‌ها و در جهت تمرکز زدایی از ساتبا و کاهش رفت و آمد شرکت‌ها به تهران، برای نیروگاههای کمتر از ۱ مگاوات، عقد قرارداد توسط شرکت توزیع انجام شود. لازم به ذکر است که مطالعه اتصال به شبکه نیز هم اکنون در این بازه توسط شرکت‌های توزیع تایید می‌شود و در آینده نیز بر عهده شرکت‌های توزیع خواهد بود. هم اکنون عقد قرارداد برای نیروگاه‌های بادی نیز تا سایز ۱ مگاوات بر عهده شرکت‌های توزیع است.

۴. تعرفه‌های پیشنهادی برای خرید برق

در جدول زیر تعرفه‌های خرید برق مناسب برای هر بازه پیشنهاد شده است. برای هر بازه یک ظرفیت شاخص تعیین شده، هزینه سرمایه‌گذاری برای آن محاسبه شده و نرخ خرید برق مناسب بر مبنای بازگشت سرمایه ۵ ساله پیشنهاد شده است.

ظرفیت شاخص	۰ الی ۲۰ کیلووات	۲۰ الی ۲۰۰ کیلووات	۲۰۰ کیلووات الی ۱ مگاوات
هزینه سرمایه گذاری (میلیون ریال)	۳۳۰۰	۱۸۵۰۰	۱۰۰۵۰۰
هزینه سرمایه‌گذاری واحد ظرفیت (میلیون ریال)	۳۳۰	۱۸۵	۱۷۵
نرخ خرید برق مناسب (ریال بر کیلووات ساعت)	۱۹,۸۰۰	۱۵,۵۰۰	۱۳,۴۰۰

کمتر از یک مگاوات بواسطه اقبال سرمایه‌گذاران و ظرفیت‌های موجود در کشور مورد توجه هستند، پیشنهاداتی را در خصوص نرخ خرید تضمینی این طیف از نیروگاه‌ها به شرح زیر ارائه داده است:

۱. درخواست تغییر بازه ۲۰ الی ۱۰۰ کیلووات به ۲۰ الی ۲۰۰ کیلووات

با توجه به اینکه بازه بین ۲۰ الی ۱۰۰ کیلووات، از نظر فنی و اتصال به شبکه مشابه با بازه ۲۰ الی ۲۰۰ کیلووات است، و نیز خروجی نیروگاه تا ۲۰۰ کیلووات به شبکه ۴۰۰ ولت (فشار ضعیف) متصل می‌شود، گسترش پله ۲۰ الی ۱۰۰ کیلووات ۲۰۰ کیلووات از نظر فنی مساله‌ای ایجاد نمی‌کند. همچنین از نظر اقتصادی برای واحدهای مستقر در شهرک‌های صنعتی جذابیت بیشتری ایجاد می‌کند که به تولید برق در محل مصرف صنایع کم می‌کند. در این فاصله عقد قرارداد با شرکت‌های توزیع خواهد بود.

۲. درخواست ایجاد بازه ۲۰۰ کیلووات الی ۱ مگاوات

بازه کنونی در فاصله ۱۰۰ کیلووات تا ۱۰ مگاوات بوده که فاصله بسیار زیاد و غیر منطقی است. تعیین یک نرخ خرید برق ثابت برای فاصله بین ۱۰۰ کیلووات تا ۱۰ مگاوات، برای سایز نزدیک به ۱۰ مگاوات مناسب است، ولی برای ظرفیت مابین ۱۰۰ کیلووات الی ۱ مگاوات از نظر توجیه پذیری اقتصادی مناسب نیست. لذا برای جذاب‌تر کردن سرمایه‌گذاری در فاصله بین

دوره آموزشی آنلاین تهیه و تنظیم قراردادهای تجاری بین‌المللی

دوره آموزشی آنلاین تهیه و تنظیم قراردادهای تجاری بین‌المللی روز سه شنبه ۲۳ دی ماه از ساعت ۱۶ الی ۲۰ توسط موسسه آموزش اتاق بازرگانی تهران برگزار می‌شود.

علاقمندان جهت کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند با شماره تلفن های ۸۸۱۰۷۷۲۳ و ۸۸۱۰۷۷۲۳ تماس حاصل فرمایند.

شباهت نوسان قیمت بیت کوین با قیمت ارز در ایران

تهران - ایرنا - بیت کوین به عنوان بزرگترین رمز ارز جهان در آخرین ماه از سال ۲۰۲۰ میلادی پس از رشد قابل توجه ۴۷ درصدی در این ماه توانسته است تا بار دیگر به عنوان یک پدیده عجیب در دنیای مالی و فناوری سقف جدیدی از ارزش خود را به ثبت برساند.

به گزارش روز دوشنبه ایرنا از گروه اقتصادی خاص، بیت کوین ۲۸ هزار دلاری که اکنون به عنوان یک ساختار مالی غیر متمرکز ارزشی فراتر از تمامی ساختارهای پرداخت خصوصی و شرکتی موجود همانند VISA و Paypal پیدا کرده است، در ظاهر به عنوان یک رقیب بالقوه برای ساختارهای پولی دولتی به نظر می رسد، موضوعی که در این مقطع، آینده بیت کوین را با ابهام فراوانی مواجه ساخته و با وجود خوشبینی بیش از حد سرمایه گذاران خرد نسبت به آینده این رمز ارز موجب سوالات فراوانی در محافل سرمایه گذاران حرفه‌ای شده است.

گرچه بسیاری از متخصصین معتقدند که بیت کوین به عنوان یک ابزار پوشش سرمایه در برابر تورم و افزایش افسارگسیخته نقدینگی در سال ۲۰۲۰ که ناشی از سیاست‌های حمایتی بانک‌های مرکزی رخ داده است عمل می کند و شاید روایت‌های جذاب دیگری نیز در

مورد این رمز ارز مطرح شده است اما در سال گذشته شرکت BitWise مطالعات ارزشمندی را بر روی معاملات این رمزارز انجام داد و با بررسی تراکنش‌ها روی شبکه بلاکچین این رمز ارز در تحقیقات خود به این نتیجه رسیده‌اند که در ۷۱ صرافی از ۸۱ صرافی مطرح رمزارزها در دنیا اقدام به ایجاد معاملات جعلی در لیست ثبت سفارش‌ها برای بالا بردن موهومی حجم معاملات و دستکاری قیمت می کنند.

این اقدام موجب شده است تا ۹۵ درصد معاملات نقدی بیت کوین به صورت موهومی باشد و موجب آن شود تا به واسطه این جعل معاملات توسط صرافی‌ها یا عوامل آنها گروهی به صورت مصنوعی بتوانند قیمت بیت کوین را به نفع خودشان تغییر داده و با دستکاری بازار جریان سرمایه متعلق به سرمایه گذاران خرد را به سمت اهداف خود هدایت کند.

از این رو در سال‌های گذشته مطالعات مشابه و گزارش‌های متعدد دیگر مانند دستکاری بازار توسط صرافی بیتفینکس به عنوان بزرگترین صرافی وقت در سال ۲۰۱۷ با کمک ابزاری به عنوان دلار تتر USDT موجب آن شده است که در اکثر اقتصادهای مطرح قانون گذاران و سازمان های ناظر بر بازارهای مالی و بانکی همچنان اجازه ارائه ابزارهای مالی مبتنی بر رمز ارز ها را در بازارهای دسته اول نداده و حتی در بسیاری از کشورها همچون ایران خرید و فروش این رمزارزها ممنوع باشد.

بحث دستکاری قیمت در بازارهای مالی به طور معمول در تاریخ با نام دولت ها گره خورده است، در طول تاریخ بازارهای مالی و بانکی همواره دولت ها رسماً برای اجرای سیاست های تنظیم بازار همانند بازار مبادلات ارزی به واسطه ابزارهای گوناگون اقدام به ایجاد تغییرات و تحریکاتی می کنند تا بتوانند روند قیمت کلاس های مختلف دارایی را هم راستا با سیاست های

کلان اقتصادی خود دچار تغییر و تحول سازند. این دستکاری در قیمت چنانچه توسط دولت‌ها به عنوان سیاست‌های حمایتی انجام پذیرد، شکل قانونی به خود گرفته و موجب ایجاد الگوهای تکرار شونده‌ای در نمودارها می شود که بسیاری از معامله گران نیز تلاش می کنند تا با یافتن و تشخیص این الگوها در نمودارهای "قیمت-زمان" دارایی‌های گوناگون اقدام به پیش بینی قیمت‌های آتی و روند ارزش دارایی‌ها کنند. در ایران نیز در ۱۰۰ سال گذشته همواره تحت فشارهای گوناگون سیاسی و اقتصادی قرار داشته است و سیاستمداران برای حمایت از معیشت اقشار ضعیف یا حفظ منافع صنایع گوناگون به درست یا غلط همواره سعی در اتخاذ سیاست‌های پولی و مالی داشته‌اند تا بتوانند با تنظیم بازار، اثرات این فشارها را خنثی سازند الگوهای دستکاری دولتی در نمودارهای قیمت-زمان از جمله نمودار قیمت دلار-ریال در بازار آزاد به وضوح قابل تشخیص است.

نکته قابل توجهی که از دید اکثر فعالان در بازارهای مالی و بانکی پنهان مانده است، شباهت بیش از اندازه الگوهای دستکاری و جهت‌دهی قیمت در نمودار ارز دلار-ریال و بیت کوین-دلار است.

چنانچه تنها فقط به بخشی از گذشته تاریخی قیمت ارز در ایران و بیت کوین در بازارهای مالی بین المللی نگاه کنیم متوجه شباهت عددی و رفتارهای بسیار مشابه در تغییر مسیر قیمت خواهیم شد، بیت کوین که در سال ۲۰۱۷ توانست سقف قیمت ۱۹۵۰۰ دلار را همانند سقف قیمت دلار در بازار ایران به ارزش ۱۹ هزار و ۵۰۰ تومان به ثبت برساند، در ماه مارس سال ۲۰۲۰ در هنگام پاندمی کرونا به نزدیک قیمت ۴۳۰۰ دلار که بسیار شبیه به قیمت ارز دولتی در ایران به قیمت ۴۲۰۰ بود دست یافت.

در ایران هم امکان کاهش قیمت ارز تا این ناحیه به

لحاظ تئوریکال امکان پذیر بود اما دولت برای جلوگیری از ورشکستگی کسب و کارها مانع کاهش بیشتر قیمت ارز پایین تر از کانال ۹ هزار و ۲۰۰ تومان در بازار آزاد شد، از طرفی در موج بعدی حالا بیت کوین به قیمت ۳۰ هزار دلار رسیده و نشان از تلاش بیشتر این رمز ارز برای دستیابی به اهداف قیمتی بیشتر از ۳۲ هزار دلار دارد که به طور دقیق در بازار ارز کشورمان نیز قیمت ارز در بازار آزاد به نزدیک ۳۳ هزار تومان در ماه های گذشته رسید، این انطباق حرکت قیمت‌ها گرچه از لحاظ زمانی و تقدم و تاخر آن بسیار متفاوت است اما موجب این برداشت در تحلیلگران شده که بیت کوین و قیمت ارز در ایران از الگوی یکسان در دستکاری بازار و بازارگردانی پیروی می کنند و شباهت این موضوع را ایجاد می کند که احتمال دارد قیمت بیت کوین پس از رویت محدوده قیمتی ۳۲ تا ۳۳ هزار دلاری به مانند قیمت ارز در ایران دچار یک اصلاح قابل توجه تا مرز ۲۲ هزار و ۵۰۰ تومان و در نهایت در بازه قیمتی ۲۵ هزار و ۵۰۰ تا ۲۶ هزار و ۵۰۰ تومان در نوسان باشد.

در نهایت با توجه به شرایط کنونی مناسبات سیاسی در سطح بین المللی از جمله وضعیت نگران کننده احتمال تقابلات نظامی در خاورمیانه، حواشی مراسم تحلیف رییس جمهوری آمریکا در روزهای پیش‌رو، امکان افت قابل توجه ارزش شاخص دلار و افزایش آمار مرگ و میر کرونا در کشورهای پیشرفته، احتمال وقوع بحران‌های وسیع در سطح جهان که موجب ایجاد شرایط به گونه‌ی دیگری شود، وجود دارد تا بازارها برخلاف تدابیر بازارگردانان عمل کرده یا جریان نقدینگی بر خلاف تجربه‌های تاریخی جهت دیگری را به خود بگیرند دور از انتظار نیست که در این صورت دستیابی بیت کوین به قیمت‌های بالاتر در نهایت تا حدود سقف قیمتی ۴۲ هزار و ۴۲۰ دلار قبل از یک اصلاح بزرگ، امکان پذیر است.

مرکز شتابدهی صادرات برای توسعه صادرات با اتاق‌های مشترک همکاری می‌کند

سال جاری افتتاح شد.

در نشست مهدی اقتصادی، رئیس این مرکز با سیدحسین سلیمی، رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و افغانستان، چگونگی جذب ایده و نوآوری توسط نخبگان و همچنین تسریع در روند صادرات با همکاری مرکز شتابدهی صادرات و اتاق‌های مشترک بازرگانی تشریح شد.

اقتصادی در ابتدای این نشست ضمن معرفی اهداف و وظایف مرکز شتابدهی صادرات ایران، توسعه صادرات در شرایط فعلی را اجتناب‌ناپذیر

در نشست مهدی اقتصادی، رئیس مرکز شتابدهی صادرات ایران با سیدحسین سلیمی، رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و افغانستان، چگونگی جذب ایده و نوآوری توسط نخبگان و همچنین تسریع در روند صادرات با همکاری مرکز شتابدهی صادرات و اتاق‌های مشترک بازرگانی بحث و بررسی شد.

اولین مرکز شتابدهی صادرات ایران باهدف جذب ایده‌های صادراتی و توسعه کسب‌وکار بین‌المللی با همکاری اتاق ایران و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، شهریورماه

عنوان کرد و گفت: خوشبختانه همکاری‌های لازم از سوی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و سایر نهادهای ذی‌ربط برای همکاری با مرکز شتابدهی صادرات ایران وجود دارد و امیدوار هستیم که در کنار این همکاری، حمایت اتاق‌های مشترک بازرگانی را هم مبنی بر اشتراک‌گذاری تجربیات داشته باشیم.

رئیس مرکز شتابدهی صادرات، نیازسنجی برای توسعه صادرات و تمرکز بر بازارهای هدف را به‌عنوان مهم‌ترین اولویت‌های مرکز شتابدهی صادرات عنوان کرد و ظرفیت‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در توسعه صادرات را موردتوجه قرارداد.

اقتصادی پیشنهاد داد تا مرکز شتابدهی صادرات ایران با همکاری اتاق مشترک بازرگانی ایران و افغانستان، اقدام به برگزاری سمیناری باهدف معرفی ظرفیت‌های تجاری میان ایران و افغانستان کند.

همچنین برگزاری نمایشگاهی موقت از محصولات صادراتی ایران و سایر کشورهای هدف صادراتی، دیگر پیشنهاد رئیس مرکز شتابدهی صادرات ایران برای تقویت همکاری مرکز شتابدهی صادرات ایران و اتاق‌های مشترک بازرگانی است.

اقتصادی بر ضرورت بهره‌مندی از ظرفیت‌های صادراتی در شرایطی که اقتصاد درگیر تحریم است، تأکید کرد و با اشاره به کشور اندونزی گفت: این کشور در طول سال‌های گذشته به‌رغم اینکه ارزش پول ملی آن نزول کرده است، اما از این فرصت برای جذب توریست استفاده کرد و در حال حاضر یکی از کشورهای موفق در این حوزه است.

بعدازآن، سید حسین سلیمی رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و افغانستان به ارائه توضیحاتی پرداخت و بر ضرورت حمایت دولت از بخش خصوصی در شرایطی فعلی و باهدف حمایت از صادرات تأکید کرد.

او معتقد است: یکی از دلایل عدم موفقیت ایران در حوزه صادرات به‌خصوص در حجم‌های بزرگ صادراتی، عدم حضور و مشارکت بخش خصوصی است.

سلیمی همچنین عدم آگاهی از ظرفیت‌های صادراتی را یکی دیگر از دلایلی عنوان کرد که منجر به عدم توفیق در حوزه صادرات شده است.

او اظهار کرد: یکی از باورهای غلط ما در حوزه صادرات این است که تصور می‌کنیم اگر محصولی داریم، بقیه کشورها خودبه‌خود این محصول را می‌شناسند و می‌خرند، در صورتی که باید محصولات خود را مانند سایر کشورها در بازارهای بین‌المللی معرفی کنیم. اقدامی که می‌تواند با همکاری اتاق‌های مشترک بازرگانی و مرکز شتابدهی صادرات عملیاتی شود.

سلیمی با تأکید بر اهمیت تجارت فرامرزی خاطرنشان کرد: به‌رغم ظرفیت‌های صادراتی ایران اما متأسفانه رقم صادرات ناچیز است و برای بهبود صادرات، معتقدم در اولین قدم باید با افزایش بینش سیاسی کاری کنیم تا بقیه کشورها بپذیرند راهی جز صادرات و تجارت با ما ندارند.

او در همین راستا بر ضرورت بهینه کردن ارتباطات سیاسی تأکید و درعین‌حال خاطرنشان کرد نباید برای حل مشکلات اقتصادی، دیدی سیاسی اتخاذ کنیم.

Which countries are most dependent on oil revenues?

Source: World Bank
M&E
middleeasteye.net

چرا صادرکنندگان نفت خاورمیانه باید تجدیدپذیرها را جدی بگیرند؟

ذخایر نفت خام و گاز خاورمیانه با هر منطقه دیگری از جهان غیر قابل قیاس است و مهمترین منبع درآمد و ثروت این منطقه در دهه های گذشته بوده است.

به گزارش ایسنا، اگرچه این حقیقت که دوران سوخت فسیلی به پایان خواهد رسید، مورد پذیرش گسترده واقع شده اما برخی از کارشناسان انتظار ندارند در کوتاه مدت تغییرات جدی صورت بگیرد. در این بین، تحولات اخیر تردیدهایی را برانگیخته که آیا کشورهای وابسته به نفت و گاز می توانند در برابر تغییرات آتی تاب بیاورند. همه گیری کووید ۱۹ برخی از پیش بینیها را سرعت بخشیده است. خاورمیانه در دهه های گذشته به مهمترین منطقه جهان در زمینه تولید نفت تبدیل شد و نه تنها یکی از بزرگترین ذخایر نفت جهان را دارد بلکه هزینه های اندک تولید هم با کاهش ریسکهای سرمایه گذاری، پتانسیل این منطقه را افزایش می دهد.

با وجود انقلاب شیل در آمریکا، خاورمیانه در سال ۲۰۱۹ حدود نیمی از نفت جهان را تولید کرد. در حالی که سوخته های فسیلی منبع عظیم ثروت و دارایی مهم برای توسعه اقتصادی بوده اند اما اکثر کشورهای خاورمیانه قادر نبوده اند منابع درآمدشان را به میزان قابل توجهی متنوع کنند. ترکیبی از عوامل مختلف شامل بی ثباتی سیاسی، عناصر داخلی محافظه کارانه و سیاست بد به معنای آن است که قیمت های جهانی نفت پیشرفت اقتصادی در این منطقه را دیکته می کند.

تغییر و تحولات جاری

با وجود وابستگی به صادرات سوخته های فسیلی، برخی از کشورها در منطقه به خود آمده و به پتانسیل تجدیدپذیرها توجه کرده اند. بهبودهای صورت گرفته در فرآیند تولید و اقتصاد ابعاد، هزینه های انرژی بادی و خورشیدی را به سطحی رسانده که در برخی از مناطق از سوخته های فسیلی ارزاتر شده اند. خاورمیانه به خصوص به دلیل شرایط اقلیمی مطلوب، ظرفیت عظیمی در این زمینه می تواند داشته باشد.

با همه گیری کووید ۱۹ و مهارناپذیر ماندن این بیماری، پیامدهای بلندمدت آن روی تقاضا برای نفت نامعلوم مانده است. در حالی که برخی از کارشناسان نسبت به احیای تقاضا برای نفت به دلیل بهبود شرایط اقتصادی در سال ۲۰۲۱ خوش بین هستند اما چندین موسسه انرژی برجسته پیامدهای منفی مربوط به همه گیری را پیش بینی می کنند.

موسسات برن اشتاین انرژی، ریستاد انرژی و آژانس بین المللی انرژی انتظار دارند پیک نفت تحت تاثیر تغییرات ساختار در اقتصاد و فشار اجتماعی در اکثر کشورهای توسعه یافته، در حدود سال ۲۰۳۰

اتفاق بیافتد. فروش رو به رشد خودروه های برقی، تقاضا برای نفت را کاهش می دهد و هزینه های نیروی بادی و خورشیدی مرتباً کمتر می شود. انگیزه متنوع کردن منابع درآمد برای کشورهای صادرکننده نفت باید واضح باشد. این کشورها برای سر پا ماندن در قرن بیست و یکم باید تجدیدپذیرها را جدی بگیرند.

مسابقه علیه زمان

پیش بینی برخی از کارشناسان در خصوص وقوع پیک تقاضا برای نفت تا ۱۰ سال آینده یک چالش جدی برای خاورمیانه است. با این حال اوپک همچنان انتظار دارد تقاضا برای نفت تا سال ۲۰۴۰ همچنان رشد کند. این پیش بینی برای کشورهای نفت خیز خاورمیانه خوب نیست زیرا فوریت تنوع سازی را برای آنها کمتر می کند.

علاوه بر تهدید درآمدهای رو به کاهش، سرمایه گذاری در انرژی بادی و خورشیدی می تواند هزینه برق که در حال حاضر مشمول یارانه های سنگین است را کاهش دهد. بعلاوه حجم قابل توجه نفت در حال حاضر برای تولید برق استفاده می شود که با استفاده از تجدیدپذیرها ظرفیت بیشتری می تواند برای صادرات آزاد شود.

شاهزاده محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان سعودی که در واقع حاکم اصلی این کشور است، طرح بلندپروازانه ای افق ۲۰۳۰ سعودی را رونمایی کرد و عرضه اولیه عمومی سهام آرامکو قرار بود منابع مالی مورد نیاز برای تامین این برنامه را فراهم کند. اما عدم استقبال قابل توجه سرمایه گذاران بین المللی از عرضه اولیه عمومی سهام آرامکو نشانه آن است که سودآوری در بلندمدت نامعلوم است.

در حالی که جوامع غربی به میزان فزاینده نگران تغییرات اقلیمی هستند و دولتهایشان را برای

تغییرات ضروری تحت فشار قرار داده اند اما کشورهای عربی تحولات سیاسی مشابهی را تجربه نمی کنند. چین هم به دلیل آلودگی شدید هوا، مسیر گذار به انرژی را آغاز کرده است.

پتانسیل جغرافیایی فوق العاده خاورمیانه می تواند انقلاب انرژی بعدی در این منطقه را کلید بزند. شماری از کشورها چندین پروژه عظیم را اعلام کرده اند. امارات متحده عربی طرحی را برای آغاز ساخت چندین پارک خورشیدی بزرگ در سال ۲۰۲۱ رونمایی کرد که همراه با نیروگاه هسته ای "براکه" می توانند نیمی از برق این کشور را تا اواسط قرن تامین کنند.

عربستان سعودی هم طرحهای بزرگی دارد. کار روی یک مزرعه بادی ۴۰۰ مگاواتی در سواحل شمال غربی این کشور آغاز شده است و با وجود اندازه متوسط، تجربه ضروری برای پروژه های آتی فراهم می کند. صادرات هیدروژن پاک هم به دلیل هزینه های تولید اندک در خاورمیانه می تواند به محصول صادراتی مهمی در آینده تبدیل شود. عربستان سعودی قصد دارد بزرگترین کارخانه هیدروژن جهان را در شهر آینده گرای نئوم احداث کند. بر اساس گزارش اوایل پرایس، با وجود برنامه های بزرگ اعلام شده در خاورمیانه، اندکی بدبینی در خصوص نیات واقعی این کشورها لازم است. طبق اعلام آژانس بین المللی انرژی، در سال ۲۰۱۹ تجدیدپذیرها تنها ۲۶ درصد از توسعه ظرفیت نیرو در خاورمیانه را تشکیل دادند. از این نظر خاورمیانه یکی از مناطق جهان بوده که بدترین عملکرد را داشته است. در اکثر نقاط جهان این رقم تقریباً سه برابر بالاتر بوده و همچنان کارهای بیشتری در دست انجام است.

صادرات تجدیدپذیرها نزدیک می شود

با شیوع ویروس کرونا و کاهش مصرف برق در دنیا، توجه به انرژی های تجدیدپذیر افزایش یافته در ایران نیز این انرژی طی سال های اخیر توانسته جایگاه مناسب تری را برای خود پیدا کند و آنگاه که مسوولان اعلام کردند میتوان امسال شاهد صادرات انرژی پاک به کشورهای همسایه بود.

به گزارش ایسنا، در سال های اخیر بازار انرژی های تجدیدپذیر و نیز چارچوب سیاست های حاکم، به سرعت در حال توسعه و پیشرفت بوده و تحقق ۱۷۷ گیگاوات ظرفیت نصب شده ی جدید با سرمایه گذاری جهانی بیش از ۲۸۲ میلیارد دلاری در حوزه انرژی های تجدیدپذیر در سال ۲۰۱۹ میلادی (با ۱ درصد افزایش نسبت به سال قبل از

آن) مجموع ظرفیت جهانی نصب شده نیروگاه های تجدیدپذیر به ۲۵۳۳ گیگاوات رسیده است. نیروگاه های بادی و خورشیدی به ترتیب با ۶۲۲ و ۵۸۴ گیگاوات بیشترین ظرفیت را در بین منابع انرژی های تجدیدپذیر به خود اختصاص داده اند. بر اساس پیش بینی های صورت گرفته در سناریوی نقشه راه انرژی های تجدیدپذیر (REmap) که از سوی آژانس بین المللی انرژی های تجدیدپذیر (IRENA) ارائه شده، سهم انرژی های تجدیدپذیر تا سال ۲۰۳۰ میلادی می تواند به بیش از ۳۰ درصد در سبد انرژی دنیا برسد که این امر در سایه تکنولوژی هایی که در حال حاضر در دسترس هستند امکان پذیر است که افزایش بهره وری انرژی و همچنین بهبود دسترسی به انرژی می تواند سهم انرژی های تجدیدپذیر را در ترکیب انرژی جهانی به ۳۶ درصد هم برساند. جهان در حال تحول در بخش انرژی از یک

سیستم مبتنی بر انرژی های فسیلی به سیستمی متشکل از انرژی های تجدیدپذیر است و تقریباً هر کشوری متناسب با محدوده جغرافیایی اش قادر به مهار انرژی های تجدیدپذیر در حوزه جغرافیایی خود خواهد بود که این امر می تواند تأثیر عمیقی بر اقتصاد جهانی بگذارد. از طرف دیگر از نظر ژئوپلیتیک، تجارت نفت و گاز بر پایه و اساس سیستم ژئوپلیتیکی کنونی مستقر در دنیا بوده و بیشتر کشورهایی که تولیدکننده سوخت های فسیلی می باشند در گذشته اقتصاد خود را بر روی این منابع استوار و اداره کرده اند و لذا ضرورت دارد الگوی جدید و متنوعی برای اقتصاد خود انتخاب کنند.

این امر علاوه بر آنکه دغدغه ای برای این کشورها به حساب می آید، فرصت عظیمی برای کشورهای تولیدکننده سوخت فسیلی نیز است، زیرا بسیاری از آن ها از نظر منابع انرژی های تجدیدپذیر نیز غنی هستند، بنابراین فرصتی برای آن ها وجود دارد تا بتوانند به عنوان بازیگر فعال بخش انرژی باقی بمانند.

اوضاع در ایران چگونه است؟

آنطور که رضا اردکانیان - وزیر نیرو گفته با اتکا به پتانسیل بالای منابع انرژی های تجدیدپذیر اعم از خورشیدی، بادی، زیست توده، زمین گرمایی و غیره وزارت نیرو به منظور تحقق سیاست ها و اسناد بالادستی در برنامه های توسعه ای جمهوری اسلامی ایران و ایجاد تحول در زمینه توسعه انرژی های تجدیدپذیر، اقدامات خوبی را برنامه ریزی کرده است.

به گفته وی حمایت از بخش خصوصی برای توسعه کاربرد انرژی های تجدیدپذیر (۱۰۰ درصد نیروگاه های تجدیدپذیر ایران از سوی مشارکت

مردمی و سرمایه گذاری بخش خصوصی در حال انجام است)، عقد قرارداد خرید تضمینی برق تجدیدپذیر با شرایط مناسب، حمایت از تولیدکنندگان با هدف انتقال و بومی سازی فن آوری های انرژی های تجدیدپذیر، حمایت از مراکز تحقیقاتی جهت توسعه برنامه های تحقیقاتی برای فن آوری های رقابت پذیر و فراهم کردن زمینه دسترسی به برق پایدار در مناطق دورافتاده و روستاها با نظارت شرکت های زیرمجموعه وزارت نیرو از جمله این اقدامات است.

وی با بیان اینکه بر اساس برنامه ریزی های انجام شده تاکنون شاهد بهره برداری از حدود ۸۵۰ مگاوات نیروگاه های انرژی های تجدیدپذیر و پاک بوده ایم، خاطرنشان کرد: نیروگاه های مذکور از طریق سرمایه گذاری بخش خصوصی و مشارکت مردمی (بیش از ۱۶۰ شرکت فعال در حوزه انرژی های تجدیدپذیر) در اکثر قریب به اتفاق استان های کشور ایران توسعه یافته اند.

به گفته اردکانیان ظرفیت مذکور شامل ۴۵۰۰ واحد سامانه های کوچک مقیاس (پشت بامی) خورشیدی است که تماماً در مناطق محروم و کم برخوردار کشور احداث شده اند و همچنین ۲۶۰ مگاوات ظرفیت تجدیدپذیر در حال احداث بوده که پیش بینی می شود اکثر آن ها تا پایان فعالیت دولت دوازدهم به بهره برداری برسند.

برنامه صادرات چیست؟

طبق اعلام وزیر نیرو با توجه به موقعیت خاص جغرافیایی ایران و وجود تقاضای فراوان به برق و انرژی در اغلب کشورهای هم جوار، ابلاغ مصوبه صادرات برق تجدیدپذیر از سوی وزارت نیرو و حمایت از آن، یکی از اقدامات مهمی است که زمینه را برای همکاری های بین المللی فراهم کرده

دستگاه

ضد عفونی کننده دست

ساتراپ

● با توجه به افزایش آلودگی ها و همچنین گسترش بیماری های مسری، امروزه ضدعفونی کردن وسایل و دست ها امری ضروری است. دست ها عامل مهمی در سرایت و انتقال بیماری ها و آلودگی هستند، لذا استفاده از یک شیوه ی غیرتماسی برای پاکسازی و ضد عفونی کردن دست ها بسیار کاربردی و مفید خواهد بود.

● دستگاه ضدعفونی کننده ساتراپ به منظور کمک به کنترل و جلوگیری از انتقال آلودگی از طریق دست ساخته شده است.

● از ویژگی های منحصر به فرد این محصول می توان به استفاده از سنسور غیر تماسی التراسونیک و قاهری شیک و جذاب اشاره نمود.

● این دستگاه قابلیت نصب به سه صورت رومیزی، دیواری و ایستاده را دارد.

● دستگاه ساتراپ دارای کارایی ساده و قاهری شیک، مناسب برای استفاده در مکان های اداری و عمومی است.

عرضه دستگاه ضد عفونی کننده دست با ۲۰ درصد تخفیف

به اطلاع اعضای محترم سندیکای صنعت برق ایران می‌رساند با توجه به لزوم رعایت پروتکل‌های بهداشتی در محیط‌های کاری، هماهنگی‌های مقتضی از جانب سندیکا به منظور تسهیل تهیه دستگاه اتوماتیک ضد عفونی کننده دست با ۲۰ درصد تخفیف ویژه اعضا انجام شده است.

متقاضیان جهت کسب اطلاعات بیشتر و تهیه دستگاه مذکور با شماره تلفن ۰۹۰۳۷۱۹۱۸۳۲ نمایندگی شرکت ساتراپ تماس حاصل فرمایند.

گفت: «در سوئد، ۴۰٫۳ درصد از کل انرژی تولید شده مرتبط با منابع انرژی هسته‌ای است و بررسی آلودگی در این کشورها نیز از میزان کم آلودگی تولید برق در این کشور خبر می‌دهد.»

به طور کلی انرژی هسته‌ای مستقیماً زمینه ایجاد آلودگی هوا را مهیا نکرده و توسعه این نیروگاه‌ها منجر به کاهش آلودگی اتمسفر می‌شود. نکته قابل توجه این است که نیروگاه‌های هسته‌ای تولید برق به واسطه نوع خاص زباله‌های اتمی مستعد نشر آلودگی زیست محیطی است اما این آلودگی با ارتقاء تکنولوژی قابل کنترل است و با تدابیری می‌توان ریسک ناشی از انتشار آلودگی رادیو اکتیو را به صفر نزدیک کرد.

*سوخت‌های فسیلی هوای شهر را مسموم می‌کنند
بررسی میزان آلودگی تولید برق در قاره اروپا بیانگر آن است، علی‌رغم اینکه ۴۴٫۶ درصد از برق تولیدی در کشور آلمان از منابع تجدید پذیر بدست می‌آید اما میزان آلودگی ناشی از تولید برق در این کشور بسیار بالا است. در همین ارتباط محمد پورحمید در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه چرا میزان آلودگی ناشی از تولید برق در آلمان زیاد است؟ گفت: «بر اساس اطلاعات موجود در سال جاری ۲۳٫۸ درصد برق آلمان از نیروگاه‌های ذغال سنگ بدست آمده و ۱۶٫۲ درصد برق نیز ناشی از مصرف گازی طبیعی در نیروگاه تولید برق است.» این کارشناس انرژی با اشاره به اینکه تولید برق از منابع فسیلی نظیر ذغال سنگ آلودگی بسیار زیادی را به محیط زیست تحمیل می‌کند، گفت: «برای مثال بیش از ۷۷ درصد برق در کشور لهستان از منابع فسیلی مانند ذغال سنگ بدست می‌آید و همین امر وضعیت این کشور را در حوزه آلودگی به حد هشدار می‌رساند.»

منابع اصلی تولید برق در یک واحد نیروگاهی به سوخت‌های فسیلی، انرژی هسته‌ای و انرژی‌های تجدیدپذیر تقسیم بندی می‌شوند. اگر میزان آلودگی هوا شاخص ما برای بررسی انواع نیروگاه‌های تولید برق قرار بگیرد، باید گفت نیروگاه‌های انرژی هسته‌ای و تجدیدپذیر به طور مستقیم هیچ آلودگی برای هوا ندارند اما نیروگاه‌های سوخت فسیلی بیشترین آلودگی را با خود به همراه خواهند داشت.

به طور کلی، ذغال سنگ، گاز طبیعی، گازوییل و در مواردی نفت کوره یا همان مازوت، انرژی تولید برق را در نیروگاه سوخت فسیلی را مهیا می‌کند. به منظور بررسی آلودگی هر یک از انواع نیروگاه تولید برق بهتر است، مقایسه‌ای بین کشورهای اروپایی انجام دهیم.

*تولید برق بدون آلودگی هوا در فرانسه با استفاده از نیروگاه‌های هسته‌ای

به استناد آمار بدست آمده از میزان آلودگی تولید برق در قاره اروپا، کشور فرانسه با وجود اینکه یکی از اصلی‌ترین کشورهای تولید کننده برق در کشور اروپا است اما کمترین میزان آلودگی در این حوزه را به خود اختصاص داده است. در همین راستا و به منظور بررسی دلایل آلودگی کم نیروگاه‌های کشور فرانسه به سراغ سیما غفاری، کارشناس حوزه انرژی رفتیم. این کارشناس با اشاره به اینکه عمده برق در فرانسه از محل انرژی هسته‌ای تامین می‌شود، گفت: «۷۱٫۷ درصد از انرژی برق تولید شده فرانسه سهم بخش هسته‌ای است و علت آلودگی کم نیروگاه‌های این کشور نیز همین امر است.»

غفاری با اشاره به این نکته که بخش زیادی از برق کشور سوئد نیز از منابع هسته‌ای حاصل می‌شود،

بدون آلوده کردن هوا برق تولید کنید / نقش انرژی هسته‌ای در کاهش آلودگی هوای اروپا

بر اساس اطلاعات تولید برق در قاره اروپا کمترین میزان آلودگی هوا به کشورهایی اختصاص دارد که از انرژی هسته‌ای برای مصرف در نیروگاه تولید برق بهره می‌برند.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، نیروگاه‌های تولید برق همواره یکی از متهم‌های ردیف اول آلودگی هوا به حساب می‌آیند. به نظر می‌رسد، پیش از آنکه نیروگاه تولید برق را به عنوان یکی از متهمان آلودگی هوا و فشار به ریه خود به حساب بیاوریم، باید تفکیکی میان انواع نیروگاه‌های برق قائل باشیم.

مهر گزارش می‌دهد:

حذف ارز ترجیحی؛ گام بلند اصلاح ساختار بودجه

حذف ارز ۴۲۰۰ می‌تواند ۲.۵ برابر رقم پیشنهادی مجلس برای طرح تامین کالاهای اساسی منبع جدید ایجاد کند و یارانه سه دهک پایین درآمدی را به هر نفر حدود ۳۵۰ هزار تومان افزایش دهد.

به گزارش خبرنگار مهر، با تصور دولت در انجام اصلاحات ساختاری در لایحه بودجه ۱۴۰۰ کل کشور، اینک این مسئولیت سنگین بر دوش مجلس است که با اتخاذ تصمیمات بزرگ، بار اصلاح ساختار را به سرمنزل مقصود برساند. به اذعان کارشناسان، حذف ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی که بیش از سه سال است میهمان اقتصاد ایران است و در این مدت خسارات فراوانی را متوجه سفره مردم، فعالان شناسنامه دار اقتصادی و فضای کسب و کار کشور کرده، از جمله اصلاحات مهمی است که انتظار می‌رود توسط مجلس اتخاذ شود.

فروردین ۹۷ بود که دولت تصمیم گرفت نرخ ارز را تک نرخی کرده و هرگونه معامله در قیمت‌های بالاتر از آن را قاچاق اعلام کند. اسحاق جهانگیری در این باره گفت: دولت مصمم است به مردم اطمینان دهد که قادر است اقتصاد کشور را باثبات، با اطمینان و قابل پیش‌بینی اداره کند. به همین دلیل تصمیم گرفتیم که نرخ دلار برای تمام فعالان اقتصادی و برای رفع همه نیازهای قانونی و اداری آنان، نیازهای خدماتی مسافران، دانشجویان، محققان و دانشمندانی که برای کارهای تحقیقاتی خود

در حال افزایش است و در ۹ ماهه نخست امسال این رقم به یک چهارم مبادلات دو کشور رسیده و یک پیشرفته بزرگی محسوب می‌شود.

بر اساس اعلام سفیر روسیه در چین اگرچه فرایند انجام مبادلات با ارز ملی دسرهازی زیادی دارد اما در شرایط فعلی این یک نیاز ضروری برای کشورها محسوب می‌شود تا مبادلات خود را در غیاب دلار انجام دهند.

سفیر روسیه تاکید کرده که دو کشور چین و روسیه اصرار دارند مبادلات دو کشور با ارزهای ملی روبل و یوان انجام شود چرا که در حال حاضر فشارهای زیادی روی دو کشور ایجاد می‌شود.

دنیسوف اضافه کرده کشورهایی که به دنبال استفاده از ارزهای ملی هستند تنها چین و روسیه نیستند و بسیاری از کشورهای دیگر در حال کنار گذاشتن دلار از مبادلات تجاری خودشان هستند و می‌خواهند دیگر این ارز را به عنوان ابزار مبادلاتی خود استفاده نکنند.

بر اساس این گزارش دو طرف ین و روسیه توافقنامه بین دولتی را اوایل سال ۲۰۱۹ برای استفاده از ارزهای ملی امضا کردند و پس از آن مسکو و پکن توافق کردند که استفاده از ارزهای ملی را تا سطح ۵۰ درصد برسانند اوایل امسال اتحادیه توسعه خارجی چین گزارش داد که تجارت دو جانبه چین و روسیه در پایان ۲۰۱۹ از رقم ۱۰۰ میلیارد دلار عبور کرد.

مسکو و پکن گام مهمی را برای حذف موانع استفاده از ارزهای ملی برداشته اند که می‌تواند به افزایش سریع توسعه همکاری‌های دو کشور منجر شود این دو کشور همچنین اعلام کردند که به دنبال این هستند تا پایان سال ۲۰۲۴ سطح مبادلات با ارزهای ملی را به ۲۰۰ میلیارد دلار برسانند.

گام جدی چین و روسیه برای حذف دلار/یک چهارم مبادلات دو کشور با ارزهای ملی انجام شد

چین روسیه در سال جاری ۲۵ درصد مبادلات خود را با ارزهای ملی انجام دادند و هدفگذاری کردند که این رقم را به ۵۰ درصد برسانند.

گام جدی چین و روسیه برای حذف دلار/یک چهارم مبادلات دو کشور با ارزهای ملی انجام شد به گزارش گروه اقتصاد بین‌الملل خبرگزاری فارس به نقل از راشا تودی، بر اساس اعلام سفارت روسیه در چین، مسکو و پکن سطح مبادلات ارزی خود را در سال جاری به ۲۵ درصد افزایش دادند و این در حالی است که در هفت سال پیش این رقم تنها ۲ درصد بود.

آندری دنیسوف سفیر روسیه در چین اعلام کرد: سهم مبادلات دو کشور با ارزهای ملی روز به روز

به ارز نیاز دارند، ۴,۲۰۰ تومان باشد. اکثر قریب به اتفاق کارشناسان اقتصادی این تصمیم را به ضد منافع مردم دانستند و احتمال بروز انواع و اقسام فساد را گوشزد کردند اما گوش دولت بدهکار هیچکدام از این انتقادات نبود؛ تبعات و فساد توزیع ارز ۴۲۰۰ تومانی چنان گسترده شد که صدای فعالان بخش خصوصی را هم درآورد. فعالان شناسنامه دار بخش خصوصی بارها اذعان کردند ارز ۴۲۰۰ تومانی رانت ویژه ای است که در اختیار افرادی خاص قرار می‌گیرد و قدرت رقابت را از بخش خصوصی شناسنامه دار سلب می‌کند. رئیس اتاق بازرگانی، صنایع و معادن تهران نیز اخیراً ارز ترجیحی را «ام الفساد» اقتصاد ایران خواند و خواستار حذف آن شد.

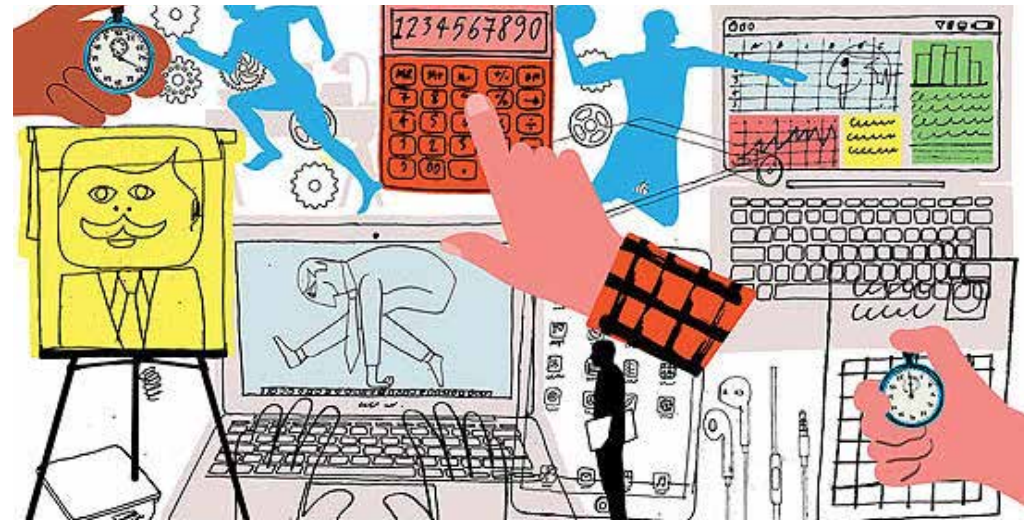
ارز دولتی ثابت ماند اما قیمت برخی کالاها دوبرابر شد!

سیاست ارز ترجیحی نه فقط قدرت رقابت فعالان اقتصادی شناسنامه دار را تضعیف و بازار برخی کالاهای وارداتی را در انحصار برخی واردکنندگان خاص قرار داد بلکه حتی در کنترل قیمت کالاها نیز آنگونه که باید مؤثر نبود. خلاف آنچه مورد انتظار مسئولان کشور بود باعث ثابت ماندن قیمت کالاهای اساسی نشد. با مقایسه قیمت کالاهایی مانند گوشت قرمز و یا چای متوجه می‌شویم که با وجود ثابت ماندن نرخ ارز ترجیحی قیمت این کالاها از اسفند ۹۶ تا آذر ۹۸ بیش از دو برابر شده است! جزئیات این تغییرات در جدولی که مرکز پژوهش‌های مجلس آنرا تدوین کرده آمده است.

ایجاد توازن میان کار و زندگی و شادی کارکنان با دورکاری

الگوی سازگاری با «دورکاری»

کارمندان آمریکایی هم مزه «دورکاری» را چشیده‌اند و هم برای حفظ این سبک جدید کاری به استقبال از فنون دیجیتالی رفته‌اند. نظرسنجی از ۱۳۰۰ کارمند در شرکت‌های آمریکایی نشان می‌دهد تحت تاثیر «دورکاری»، وقت آزاد افراد - بدون کاهش مدت زمان کار - تا یک ساعت افزایش یافته است. «منشی دیجیتال» و «اتاق مجازی کار» در راه است.

کار جهان را به کار از خانه واداشته که این یعنی تقریباً حذف کامل رفت‌وآمدها به محل کار. سوالی که اینجا مطرح می‌شود این است که آن دسته از کارمندانی که ماه‌هاست رفت‌وآمد نمی‌کنند (به محل کار و خانه)، این زمان را به چه چیزی اختصاص داده‌اند؟ سوال کلی‌تر این است که این گذار اجباری به دورکاری، چه تاثیری بر نحوه کار و تعامل کارکنان با یکدیگر داشته؟ و آیا تاثیرات بر مدیران و افرادی که مدیر نیستند، متفاوت است؟ ما برای پاسخ به این سوالات، خاطرات حدود ۱۳۰۰ کارمند را که در تابستان ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ جمع‌آوری کرده بودیم، مطالعه کردیم. همه آنها آمریکایی بودند و در این خاطرات، با جزئیات گفته بودند که زمان خود را چگونه گذرانده‌اند. چرا این بازه زمانی را انتخاب کردیم؟ چون می‌خواستیم ببینیم وقوع بحران کرونا، برنامه‌های روزانه را تا چه حد تغییر

پاندمی کرونا باعث شد بسیاری از کارکنان وادار به دورکاری شوند و رفت‌وآمدهای روزانه از محل کار به خانه و برعکس را از زندگی روزمره خود حذف کنند. سوال اینجاست که با آن زمان «اضافی» چه کرده‌اند؟ بستگی دارد. کارکنان مستقلی که مسوولیت‌های مدیریتی ندارند، توانسته‌اند این زمان را صرف انجام کارهای شخصی کنند. اما مدیران چطور؟ بیماری کووید-۱۹ بخش اعظمی از نیروی

داده است. تمرکز اصلی ما این بود که آدم‌ها «کی» و «چه مدت»، کار می‌کنند و در این مدت، چه نوع فعالیت‌هایی انجام می‌دهند.

همان‌طور که می‌شد پیش‌بینی کرد، فهمیدیم که مشهودترین تاثیر روی‌آوری به کار از خانه، کاهش چشمگیر زمان رفت‌وآمد بوده است (۴۱ دقیقه در روز). اما کارکنان مختلف، این زمان را به شکل‌های مختلف گذرانده‌اند: کارکنان مستقل، از جمله آنهایی که مسوولیت مدیریتی ندارند، بخش زیادی از این زمان را صرف انجام کارهای شخصی کرده‌اند، درحالی‌که مدیران، ساعات کار خود را بیشتر کرده و زمان بیشتری را صرف شرکت در جلسات کرده‌اند. روز کاری آنها تا ۵۶ دقیقه و زمانی که صرف پاسخ‌دهی به ایمیل‌ها می‌کردند، ۱۳ دقیقه افزایش داشته است. این ارقام در مورد مدیرانی که برای شرکت‌های بزرگ کار می‌کنند، به مراتب بیشتر بوده. زمانی که آنها هر روز در جلسات می‌گذرانند، ۲۲ دقیقه بیشتر بوده و زمان پاسخ‌دهی به ایمیل‌ها نیز، ۱۶ دقیقه افزایش داشته است.

این داده‌ها نشان‌دهنده این است که کار، پس از کرونا به‌طرز چشمگیری بازسازماندهی شده است، به‌خصوص برای مدیران. سازمان‌ها و مدیران اگر می‌خواهند با واقعیت جدیدی به نام کار از خانه سازگار شوند، باید جزئیات این تغییرات را درک کنند.

یافته‌های یک نظرسنجی

ما اطلاعاتی درباره جزئیات فعالیت‌های نمونه آماری بزرگی از کارکنان دانش‌ورز آمریکایی را جمع‌آوری کردیم که از سه نوسان یک نمودار انتخاب شده بودند: آگوست ۲۰۱۹ (۶۱۵ شرکت‌کننده)، ژوئن ۲۰۲۰ (۲۰۳ شرکت‌کننده) و آگوست ۲۰۲۰ (۵۴۵ شرکت‌کننده). قبل از وقوع کرونا کارمندها عموماً

به محل کار رفت‌وآمد می‌کردند. از شرکت‌کننده‌ها خواسته شد یک روز کاری عادی را به یاد بیاورند و فعالیت‌های اصلی و مهمی را که طی آن روز انجام می‌دادند ثبت کنند (نوع فعالیت، زمان شروع و زمان پایان). داده‌ها به ما این امکان را می‌داد که زمان شروع، پایان، مدت زمان انجام و نوع بیش از ۲۰ هزار فعالیت را با ذکر جزئیات، بررسی کنیم. وقتی الگوهای قبل و پس از کرونا را مقایسه کردیم، به این یافته‌ها رسیدیم:

(۱) کاهش ۴۱ دقیقه‌ای زمان رفت‌وآمد و افزایش ۳۷ دقیقه‌ای پرداخت به فعالیت‌های شخصی، به‌خصوص صبح‌ها. بسیاری از پاسخ‌دهندگان، ساعات کار خود را به پس از ساعت ۵ عصر، بسط داده بودند. یعنی کارها لزوماً تا ساعت ۵ تمام نمی‌شد.

(۲) کل زمان صرف شده برای انجام کار، هیچ افزایشی نیافته بود. اما بازه زمانی انجام کارها یا همان ساعات روزکاری، افزایش یافته بود. از میان تمام پاسخ‌دهندگان سال ۲۰۲۰، زمان بین شروع اولین فعالیت کاری تا پایان آخرین فعالیت، حدود ۳/۳۶ دقیقه افزایش یافته بود.

(۳) در تغییر برنامه‌های روزانه مدیران و کارکنان مستقل، تنوع قابل توجهی را شاهد بودیم: * مدیران قادر بودند تنها ۲۳ دقیقه از زمان شخصی خود را بازیافت کنند، درحالی‌که کارکنان مستقل بیش از یک ساعت به‌دست آوردند.

* بازه روزکاری برای مدیران تا ۵۶ دقیقه افزایش یافت اما این بازه برای کارکنان مستقل تغییری نکرد.

(۴) شاهد تغییرات فاحش در نحوه سازماندهی روزکاری در مدیران بودیم. اما در مورد کارکنان مستقل چنین تغییری را مشاهده نکردیم:

پل میربهاءالدین غرق در زباله

